

Αδιεξόδου διέξοδος

/ Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες

π. Φιλόθεου Φάρου

Στις μέρες μας φαίνεται να κυριαρχεί ένα αίσθημα ματαιοπονίας. Οι πιο πολλοί, αν όχι όλοι οι άνθρωποι λιγότερο ή περισσότερο, φαίνεται να έχουμε το αίσθημα ότι αυτό που γίνεται και μάς τρομάζει απερίγραπτα, θα συνεχίσει να γίνεται και δεν πρόκειται τίποτε να το σταματήσει.

Όλα εκείνα, που άλλοτε πιστεύαμε ότι αν δοκιμάζονταν κάποια βελτίωση θα έφερναν, δοκιμάστηκαν, αλλά ο κατήφορος όχι μόνο δεν φαίνεται να σταματάει αλλά γίνεται όλο και πιο κατηφορικός.

Ο εκδημοκρατισμός, οι εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις που φαίνεται ότι τελικά καταργούν όλο και περισσότερο την παιδεία και την περίφημη διακίνηση των

ιδεών, που όταν δεν εξελίσσεται σε εξοργιστική πλύση εγκεφάλου γίνεται μια ακατάσχετη και πληκτική φλυαρία, δεν φαίνεται να σταματούν την πορεία της φθοράς και του θανάτου.

Έχουμε όλο και περισσότερο το αίσθημα πως όσο περισσότερα λέγονται τόσο λιγότερο επικοινωνούμε, όσο πιο πολλά ανακαλύπτουμε τόσο πυκνότερο γίνεται το σκοτάδι μας.

Μερικές ανάλογες προσπάθειες στο χώρο της Εκκλησίας φαίνεται να καταλήγουν στο ίδιο αποτέλεσμα. Κάποτε ονειρεύόμασταν περισσότερο μορφωμένους κληρικούς και πιστεύαμε ότι μία άνοδος του μορφωτικού επιπέδου των κληρικών θα δημιουργούσε έναν εκκλησιαστικό χρυσούν αιώνα. Ε, λοιπόν, έχουν αυξηθεί δραματικά οι κληρικοί που έχουν ένα και δύο πτυχία, διδακτορικά διπλώματα και άλλες ακαδημαϊκές περγαμηνές, αλλά αυτό δεν φαίνεται να λιγοστεύει καθόλου την πνευματική μας μιζέρια.

Άλλοτε πάλι είχαμε ευχηθεί να ακούγεται περισσότερο ο λόγος του Θεού, με την πεποίθηση ότι αυτό θα δημιουργούσε πιο συνειδητούς χριστιανούς. Αλλά, κηρύγματα ακούγονται πολλά, που όμως είτε είναι μεγαλόστομα, άσχετα και συχνά ανυπόφορα, είτε φαίνεται να πέφτουν στο κενό και όταν ακόμη έχουν, και κάποτε έχουν, αξιόλογο περιεχόμενο.

Πραγματικά, στις μέρες μας ακούγονται πολλές ενδιαφέρουσες θεολογικές απόψεις. Σε πολλά σαλόνια πολλοί ευφυείς άνθρωποι, πίνοντας ουίσκι ο the rocks και μασουλώντας ξηρούς καρπούς, μιλούν για την αλληλοπεριχώρηση, τη μέθεξη, την αποστασιοποίηση, την ευχαριστιακή σύναξη, τη θέωση, το άκτιστο φώς και τη λειτουργική ζωή, αναπτύσσουν με συγκλονιστικό τρόπο τα ασκητικά ιδεώδη και παρουσιάζουν με εντυπωσιακή πειστικότητα τη νηπτική θεολογία, ενώ άλλοι δίνουν βαθυστόχαστες διαλέξεις σε κατάμεστες αίθουσες.

Αλλά κι αυτά έχουν αρχίσει να δημιουργούν ένα αίσθημα κορεσμού και ματαιοπονίας. Φαίνεται μάλιστα ότι έχει αρχίσει επίσης να μειώνεται σημαντικά το ενδιαφέρον που όλα αυτά κάποτε μάς προκαλούσαν, κι αυτό ίσως γιατί όλοι διαπιστώνουμε ότι, αν και τά ακούσαμε και τά αποδεχθήκαμε μέ ενθουσιασμό και ίσως μάλιστα να τά είπαμε κι εμείς με τον ίδιο ενθουσιασμό, συνεχίζουμε να βρισκόμαστε στην καταναλωτική μας αιχμαλωσία και στη φίλαυτη αυτοαπασχόλησή μας, έχοντας μάλιστα το αίσθημα ότι δεν μπορούμε να κάνουμε αλλιώς.

Κι αυτές ακόμη οι απαισιόδοξες εκτιμήσεις έχουν γίνει κοινός τόπος, χωρίς καμιά πρωτοτυπία και εξ ίσου πληκτικές. Λέμε ότι έχουμε ανάγκη από ελπίδα, από κάποιες αισιόδοξες διαπιστώσεις, από κάποιες θετικές παρατηρήσεις,

Αλλά μήπως και ή ελπίδα δεν έχει εκπορνευθεί τόσο, ώστε να έχει καταντήσει εντελώς αναξιόπιστη και ανέντιμη;

Μήπως άραγε έχει έλθει η στιγμή της σιωπής; Γιατί, τίνα πει κανείς; Να μιλήσει για την πρόσκληση που μας κάνει ο Θεός στο τραπέζι της χάριτος Του, στην οποία ο καθένας από μας απαντά με το «έχεμε παρητημένον», είτε γιατί «αγρόν», ή «ζεύγη βοών ήγορασα» ή «γυναίκα έγημα» και δεν μπορώ να ασχοληθώ με τίποτε άλλο;

Αλλά όλα αυτά τα έχουμε ακούσει και τα έχουμε σκεφθεί αμέτρητες φορές κι όμως δεν μπορέσαμε να κάνουμε αλλιώς.

Η κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε περιγράφεται με πολλή ακρίβεια στην καταληκτική ευχή του ικετηρίου κανόνα εις τον Κύριον Ήμών Ιησούν Χριστόν, που λέει «...ούκ έχω μετάνοιαν, ούκ έχω κατάνυξιν, ούκ έχω δάκρυον παρακλητικον τα επανάγοντα με τέκνα προς ιδίαν κληρονομίαν. Εσκότισμαι τον νουν εν τοις βιοτικοίς πάθεσι και ούκ ισχύω ατενίσαι προς σε εν οδύνη, ού δύναμαι θερμανθήναι τοις δάκρυσι της προς σε αγάπης».

Πόσο είναι πραγματικά αλήθεια ότι οι βιοτικές μέριμνες μολύνουν ολοκληρωτικά κι αυτήν ακόμη την προσευχή μας, έτσι που ουσιαστικά να μην μπορούμε να συνομιλήσουμε με τον Θεό. Κι αν δεν συνομιλήσουμε με τον Θεό, πώς θα μπορέσουμε να Τον αγαπήσουμε, να δημιουργήσουμε μια σχέση και πολύ περισσότερο να ενωθούμε μαζί Του;

Τί απομένει; Τί μπορούμε να πούμε; Ποιά διέξοδο μπορούμε να βρούμε στο αδιέξοδο μας; Πώς να κλείσουμε αυτές τις ζοφερές σκέψεις; Ίσως θάπρεπε να επαναλάβουμε τις τελευταίες φράσεις της ευχής του κανόνος στον Ιησού Χριστό: «Κατέλιπον σε, μη μέ έγκαταλίπης- έξελθε εις αναζήτησίν μου, επανάγαγέ με προς την νομήν σου, συγκαταρίθμισον με τοις προβάτοις της εκλεκτής σου ποίμνης και διάθρεψον με συν αυτοίς εκ της χλόης των θείων σου μυστηρίων πρεσβείαις της πανάγνου μητρός σου και πάντων των αγίων σου. Αμήν».